

CAURSPĪDĪGUMS

UN TĀ REALIZĀCIJA VESELĪBAS APRŪPES SISTĒMISKU PROBLĒMU RISINĀŠANAI

Juris Bārzdiņš

LU MF Veselības Vadības un informātikas centrs

Caurspīdīgums

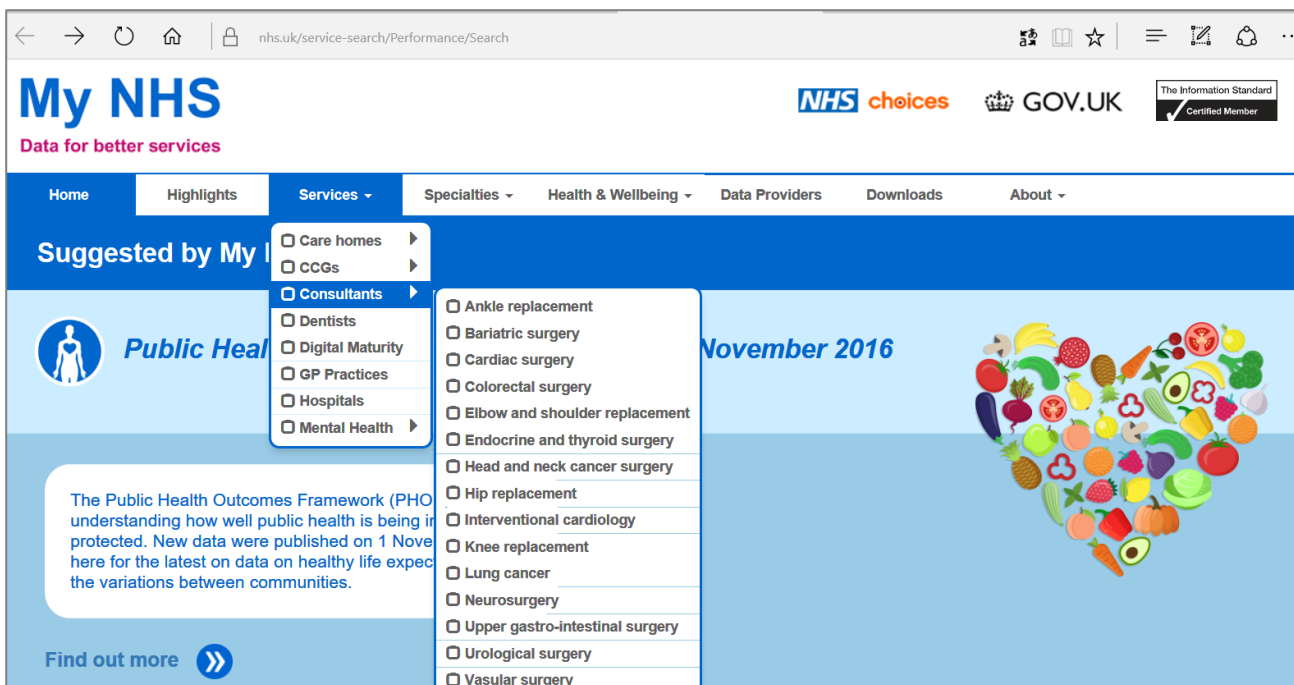
1. Noteiktu snieguma radītāju (1) definēšana, (2) monitorēšana un (3) uzskatāma prezentācija
2. Nozīmīgs potenciāls publiskā sektora darbības efektivitātes uzlabošanā
 - (ES valstu publisko datu labākas izmantošanas iniciatīvas potenciāls + € 250 milj/gadā*)

Caurspīdīguma pielietojums publiskā sektora reformu veikšanā pieaug, jo:

1. Klasiskās vadīšanas metodes nav pietiekamas (nozārēs - ekspertu varas pieaugums, valstīs - demokrātijas bez atbildības pieaugums)
2. Caurspīdīguma tehniskā realizācija kļūst aizvien pieejamāka izmaksu ziņā

Caurspīdīgums veselības aprūpē pielietojums

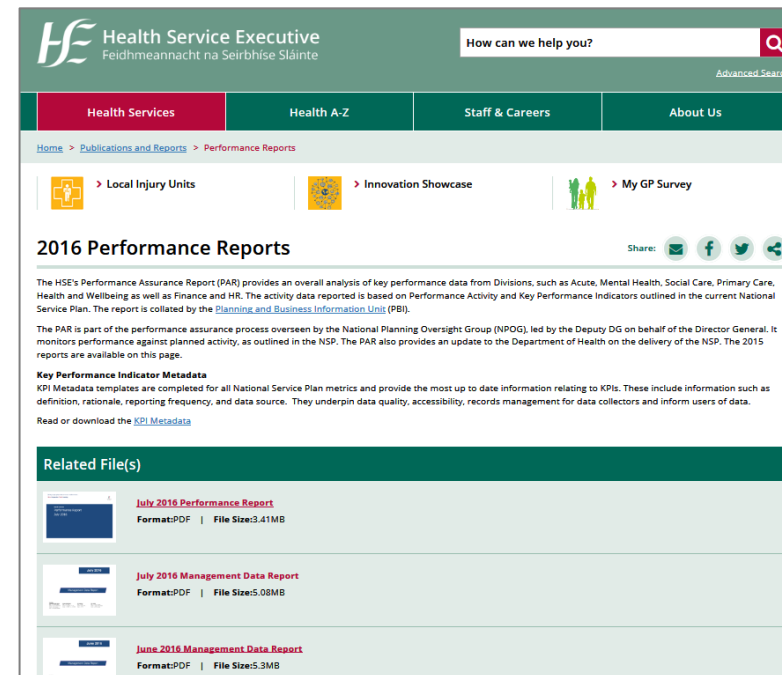
Lielbritānijas NHS vērtē, ka kopš tika uzsākta mirstības datu publicēšana, katru gadu papildus tiek izglābtas gandrīz 1000 dzīvības*

The screenshot shows the NHS My NHS website interface. The search bar at the top contains the text 'Performance/Search'. Below the search bar, there are navigation tabs for 'Home', 'Highlights', 'Services', 'Specialties', 'Health & Wellbeing', 'Data Providers', 'Downloads', and 'About'. A dropdown menu is open under 'Services', listing various medical categories such as 'Care homes', 'CCGs', 'Consultants', 'Dentists', 'Digital Maturity', 'GP Practices', 'Hospitals', and 'Mental Health'. A secondary list of surgical and medical procedures is visible, including 'Ankle replacement', 'Bariatric surgery', 'Cardiac surgery', 'Colorectal surgery', 'Elbow and shoulder replacement', 'Endocrine and thyroid surgery', 'Head and neck cancer surgery', 'Hip replacement', 'Interventional cardiology', 'Knee replacement', 'Lung cancer', 'Neurosurgery', 'Upper gastro-intestinal surgery', 'Urological surgery', and 'Vascular surgery'. The page also features a 'Suggested by My' section and a 'Public Health' section with a date 'November 2016' and a heart-shaped graphic made of various fruits and vegetables.

<https://www.nhs.uk/service-search/Performance/Search>

*Bruce Keogh, NHS medicīniskais direktors, July 7, 2011.

The screenshot shows the Health Service Executive (HSE) website. The header includes the HSE logo and the text 'Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte'. A search bar is present with the text 'How can we help you?'. Below the header, there are navigation tabs for 'Health Services', 'Health A-Z', 'Staff & Careers', and 'About Us'. The main content area features a '2016 Performance Reports' section with a sub-section for 'Local Injury Units'. The text describes the HSE's Performance Assurance Report (PAR) and provides information on how to access related files, including a 'July 2016 Performance Report' (3.41MB) and a 'June 2016 Management Data Report' (5.3MB).

<http://www.hse.ie/eng/services/publications/performance-reports/2016performance-reports.html>

Daži ieteikumi no citu pieredzes

1. Negaidīt perfektus datus un nelikt reģistrēt aizvien jaunus datus

Daži ieteikumi no citu pieredzes

2. Ievadīto datu kvalitāte kolosāli pieaug tikko pakalpojumu sniedzējiem kļūst pieejami uz tiem balstīti salīdzinošie (ar citiem) aprēķini

Daži ieteikumi no citu pieredzes

3. Efektīva ir arī ierobežota caurspīdīguma sistēma, kas paredzēta lietošanai tikai pašiem profesionāļiem un ārstniecības iestāžu vadītājiem - savstarpēji redzams salīdzinājums starp slimnīcām, ārstu praksēm, konkrētiem vienas jomas speciālistiem

Daži ieteikumi no citu pieredzes

4. Īpaši svarīga pašu profesionāļu iespējami agrīna iesaiste veselības aprūpes datu caurspīdīguma sistēmas attīstībā. Procesu kvalitātes indikatorus visefektīvāk var definēt tajos iesaistītie.

Daži ieteikumi no citu pieredzes

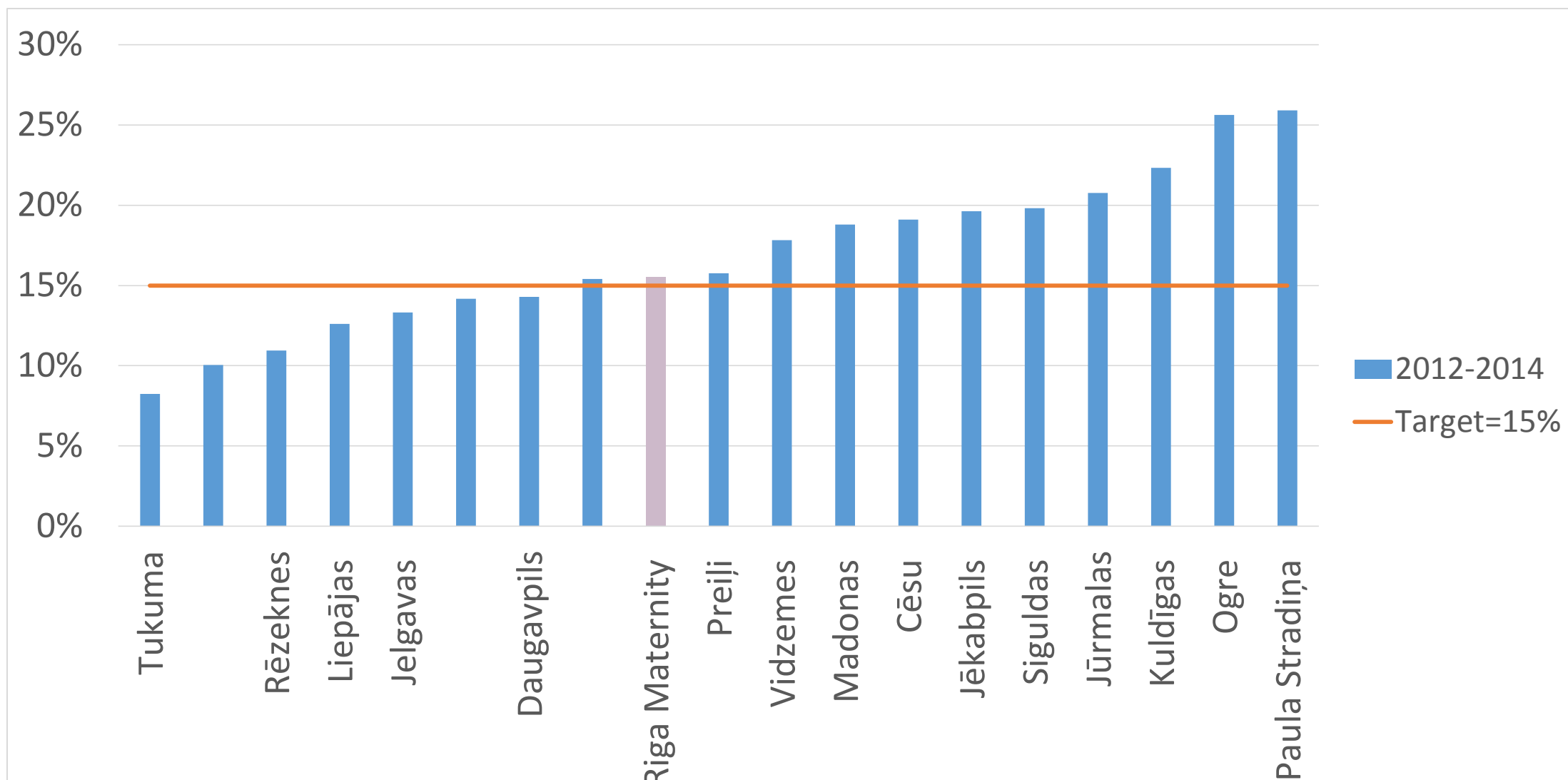
5. Indikatori, kuri nav pastrīdami un ir viennozīmīgi interpretējami ir brīvi publicējami (datu publiskošanas efekts ir pielīdzināms finansiālas motivēšanas efektam*)

* Lindenauer PK et al. Public reporting and pay for performance in hospital quality improvement. N Engl J Med. 2007;356:486-496.

Galvenie kritēriji publiskojamiem kvalitātes un efektivitātes rādītājiem

1. ir pieejami uzticami dati,
2. tie objektīvi atspoguļo ārstnieciskās darbības rezultātu atšķirības starp salīdzināmiem konkrētiem pakalpojuma sniedzējiem, to salīdzināmām struktūrvienībām (par to ir panākts konsensus ar iesaistītajām pusēm) ,
3. dati apstiprina, ka starp pakalpojumu sniedzējiem ir pozitīvie un negatīvie izceļamie piemēri.

Ķeizargriezieni zema riska sievietēm pēc slimnīcas (2012-2014)

Daži brīdinājumi no citu pieredzes

1. Iebildumi par sensitīvu datu izmantošanu un pacientu identifikācijas risku
 - Personas ID šifrēšana – pseidonimizācija un anonimizācija, datu agregēšana re-identifikācijas riska gadījumā, analītiku veic speciāli datu drošībā apmācīti darbinieki

Daži brīdinājumi no citu pieredzes

2. Iebildumi par datu kvalitāti
 - Laika rindas analīze, tendences analīze, rūpīga indikatoru izvēle

Daži brīdinājumi no citu pieredzes

3. Iebildumi par nepareizas interpretācijas risku
 - Publiskots indikators tiek rūpīgi paskaidrots (t.sk. interpretācijas ierobežojumi)

Daži brīdinājumi no citu pieredzes

4. Iebildumi par ārstu/iestāžu vedināšanu uz pacientiem neizdevīgu rīcību (pacientu selekcija u.c.)
 - Nevar noliegt iespējamību, bet pētījumi neliecina par sistemātisku izplatību – pozitīvais kopējais ieguvums vienalga lielāks

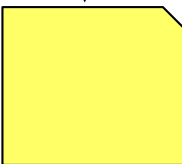
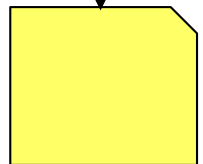
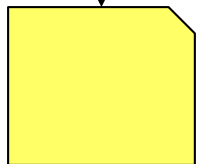
Datu bāzes

NVD - VIS

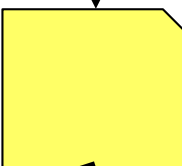
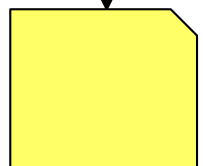
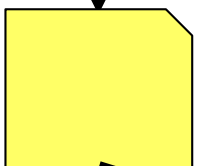
SPKC –
PREDA, NĀVES
CĒLOŅI

NMPD –
izsaukumu
DB

Atsevišķi izkopētie datu apgabali tālākai analītikai

Pirmā personas kodu šifrēšana – aizstāšana ar citu identifikātoru

ID pseidonimizācija

Otrā personas identifikatoru šifrēšana – pilna anonimizācija

ID anonimizācija

SPKC/NVD analītiķi

Analītikas
datu
noliktava

Qlik Sense® self-service
visualization

Informācija
par darba
nespēju

Informācija
par
invaliditāti

Informācija
par
nodarbi-
nātību

Tālākā perspektīvā

Nobeigumā

1. Pasaules Bankas pētījums ir pirmā reize, kad no dažādām VM iestāžu datu bāzēm personalizēta līmeņa dati bija pieejami padziļinātai analīzei – jārada sistēma, ka paši varam tālāk pārrēķināt un monitorēt piedāvātos indikatorus

Nobeigumā

2. LU/SPKC analītikas risinājuma projekts (tikai retrospektīvi dati) neaizvieto sagaidāmo e-veselības ietveros paredzēto analītisko risinājumu (on-line dati)

Nobeigumā

3. Izveidotais pseidonimizācijas – anonimizācijas modelis un šifrēšanas programmatūra ir izmantojams citas personalizētas informācijas sasaistei ar veselības aprūpes sistēmā uzkrātajiem datiem retrospektīvai analīzei (personalizētas medicīnas attīstība, veselības – sociālās aprūpes integrācija)

Nobeigumā

4. Attīstāmā kompetence personalizētu datu savietošanā no dažādām datu bāzēm, ļauj uzsākt pakalpojuma sniegšanas fakta sasaistīšanu ar attālākiem rezultātiem - priekšnosacījums modernāku veselības aprūpes pakalpojumu iepirkšanas principu ieviešanai (pay for result, value based purchasing)

PALDIES PAR UZMANĪBU !
